

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 166/2015-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. marca 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Marcelom Vasilišinom, Advokátska kancelária OLEXOVA VASILISIN, s. r. o., Dunajská 18, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Co 515/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. marca 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej aj „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Co 515/2014 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Z obsahu sťažnosti vyplynulo najmä, že:

«(...) Dňa 23.07.2010 bol na Okresnom súde Senica podaný návrh sťažovateľa na začatie konania proti odporcom [REDAKOVANÉ] (...) a SILVER spol. s r.o.(...), o náhradu škody za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 14.742,- EUR. Konanie bolo vedené na Okresnom súde Senica pod sp. zn. 5C/102/2010. (...)

Dňa 07.04.2014 vydal Okresný súd Senica v tejto veci rozsudok, ktorým priznal sťažovateľovi časť náhrady, no zaviazal ho na zaplatenie ešte vyšších trov konania. Následne bolo v zákonom stanovenej lehote podané odvolanie zo strany sťažovateľa Okresnému súdu Senica. (...)

Na základe telefonického dohovoru sme zistili, že spis spolu s podaným odvolaním bol dňa 07.08.2014 predložený Krajskému súdu Bratislava, kde je vedený pod sp. zn. 11Co 515/2014.

V následnosti na to, sťažovateľ telefonicky urgoval Krajský súd Bratislava, aby vo veci rozhodol, avšak do dnešného dňa sa tak nestalo. (...)

Predmetom odvolania je odlišný právny názor Sťažovateľa, ktorý má za to, že má od odporcu právo na náhradu škody za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v celom rozsahu.

Vec nie je zložitá, sústreďuje sa len na otázky právneho výkladu niekoľkých ustanovení zákona, pričom k nim existuje ustálená súdna prax, ktorú súd pri riešení veci nerešpektoval. V odvolaní poukazujeme na medzery v logike odôvodnenia rozhodnutia Okresného súdu Senica.

Ide teda len o konania, ktoré majú právnu stránku veci bez skutkovej, nevykonáva sa teda akékoľvek dokazovanie, a môže sa rozhodovať tzv. „od stola“. (...)

Navrhovateľ je napriek svojmu mladému veku invalidným dôchodcom s mierou zníženia pracovných schopností viac než 70 %, a to v dôsledku zranení, ktoré žiadnym

spôsobom nezavinil. Tieto mu preukázateľne zabránili ďalej študovať a úplne ho pripravili o plnohodnotný pracovný a súkromný život, na ktorý sa ako mladý pripravoval. Je doživotne odkázaný len na príjem z nízkeho invalidného dôchodku (momentálne 249,10 EUR). Akékoľvek vecne neopodstatnené nároky voči nemu neprimerane sťažujú jeho životné podmienky.

Dovoľujeme si poznamenať, že ku skutočnosti zakladajúcej žalobcovi nárok na finančné vyrovnanie došlo dňa 14.07.2007 - odvtedy neoprávnený zásah do jeho zdravia nie je ničím vyvážený a navrhovateľ napriek svojej situácii 8 rokov úveruje odporcov. (...)

Ako vyplýva už z vyššie uvedeného, Porušiteľ do dnešného dňa po takmer 7 mesiacoch nevykonal vo veci ani jeden úkon, čo presahuje všeobecnú dobu zakladajúcu neprimeranosť dĺžky konania podľa praxe Ústavného súdu. (...)»

Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Krajský súd Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 11Co 515/2014 porušil právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa § 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 (zrejme ods. 1, pozn.) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Krajskému súdu Trnava, v konaní vedenom pod sp. zn. 11Co 515/2014 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 5.000, - € (slovom: dvetisíc eur) (zrejme päťtisíc, pozn.), ktoré je Krajský súd Trnava povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nález.

Sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 355,73 € (slovom: tristopäťdesiatpäť eur a sedemdesiattri centov), ktoré je Krajský súd Bratislava (zrejme Trnava, pozn.) povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu OLEXOVA VASILISIN, s.r.o.(...) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nález.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na

prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Co 515/2014.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov“ osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním. V nadväznosti na to ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje, aby v prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v konaní pred všeobecným súdom, sťažovateľ preukázal aj využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého má sťažovateľ právo podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“) v spojení s § 6 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o súdoch a sudcoch“), t. j. podanie sťažnosti na prieťahy v konaní predsedovi prvostupňového súdu.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 34/98, I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prieťahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Preto ústavný súd o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o štátnej správe súdov v spojení so zákonom o súdoch a sudcoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prieťahy v konaní podľa § 17 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov v spojení s § 6 zákona o súdoch a sudcoch naďalej, aj po nadobudnutí účinnosti nového čl. 127 ústavy, zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prieťahov (napr. IV. ÚS 153/03). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prieťahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prieťahov a ustanovuje za také prieťahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Keďže zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu vyplýva, že sťažovateľ, ktorý je kvalifikovane právne zastúpený, sťažnosť na prieťahy v konaní nepodal (pričom telefonickú urgenciu za takú sťažnosť považovať nemožno) a ani netvrdí, že ju nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu

jeho sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ústavný súd, opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04), dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvodu predpokladať, že by využitie sťažnosti podľa § 17 a nasl. zákona o štátnej správe súdov (s účinnosťou od 1. apríla 2005 podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) neumožnilo účinnú ochranu základného práva sťažovateľa priznaného mu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde bolo potrebné jeho sťažnosť odmietnuť aj z dôvodu neprípustnosti.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. marca 2015